

4. Ա Ր Տ Ա Ք Ի Ն Հ Ա Տ Վ Ա Ծ

**4.1. Վճարային հաշվեկշիռը
2019 թվականի հունվար-հունիսին**

Ըստ նախնական տվյալների, 2019 թվականի հունվար-հունիսին ԱՀ վճարային հաշվեկշռի¹ ընթացիկ հաշվի պակասուրդը կազմել է 7218,6 մլն դրամ, որը 2018թ. նույն ժամանակաշրջանի համեմատությամբ նվազել է 5964,2 մլն. դրամով:

2018-2019թթ. հունվար-հունիսին ԱՀ վճարային հաշվեկշռի վերլուծական ներկայացումը

/մլն դրամ/

	2018թ.* հունվար-հունիս	2019թ. հունվար-հունիս	Բացարձակ փոփոխությունը
ԸՆԹԱՑԻՎ ՀԱՇԻՎ	-13 182,8	-7 218,6	5 964,2
Կրեդիտ	73 408,1	82 869,8	9 461,7
Դեբետ	86 590,9	90 088,4	3 497,5
ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ և ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	-32 423,6	-20 679,8	11 743,8
Կրեդիտ	51 497,9	65 934,9	14 437,0
Դեբետ	83 921,5	86 614,7	2 693,2
ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ	-31 925,0	-19 068,5	12 856,5
Կրեդիտ	47 701,6	63 110,7	15 409,1
Դեբետ	79 626,6	82 179,2	2 552,6
Ապրանքների առևտուրն ըստ վճարային հաշվեկշռի հիմքի	-31 925,0	-19 068,5	12 856,5
Կրեդիտ	47 701,6	63 110,7	15 409,1
Դեբետ	79 626,6	82 179,2	2 552,6
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	-498,6	-1 611,3	-1 112,7
Կրեդիտ	3 796,2	2 824,2	-972,1
Դեբետ	4 294,9	4 435,5	140,6
Տրանսպորտ	-2 245,2	-2 412,4	-167,2
Կրեդիտ	823,5	738,6	-84,9
Դեբետ	3 068,7	3 151,0	82,3
Ճանապարհորդություն	-496,7	-360,4	136,3
Կրեդիտ	471,0	664,3	193,3
Դեբետ	967,7	1 024,7	57,0
Այլ	2 243,3	1 161,4	-1 081,9
Կրեդիտ	2 501,7	1 421,3	-1 080,4
Դեբետ	258,4	259,9	1,5
ՄՎԶԲՆԱԿԱՆ ԵՎԱՍՈՒՏՆԵՐ	-2 393,9	-3 118,6	-724,7
Կրեդիտ	220,0	233,1	13,1
Դեբետ	2 613,9	3 351,7	737,8
ԵՐԿՐՈՐԴԱՅԻՆ ԵՎԱՍՈՒՏՆԵՐ	21 634,8	16 579,8	-5 055,0
Կրեդիտ	21 690,3	16 701,8	-4 988,5
Դեբետ	55,5	122,0	66,5
ԿԱՊԻՏԱԼԻ ՀԱՇԻՎ	952,9	1 405,4	452,5
Կրեդիտ	952,9	1 405,4	452,5
Դեբետ	0,0	0,0	0,0
<i>Չուտ վարկավորում(+)</i> Չուտ փոխառություն(-) <i>) ընթացիկ և կապիտալի հաշիվներից</i>	-12 229,9	-5 813,2	6 416,7
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇԻՎ	-18 617,6	-6 245,7	12 371,9
<i>Չուտ վարկավորում(+)</i> Չուտ փոխառություն(-) <i>) ֆինանսական հաշիվից</i>	-18 617,6	-6 245,7	12 371,8
Ուղղակի ներդրումներ	-320,8	-116,4	204,2

	2018թ.* հունվար-հունիս	2019թ. հունվար-հունիս	Բացարձակ փոփոխությունը
Զուտ ֆինանսական ակտիվների ձեռք բերում	0,0	0,0	0,0
Զուտ պարտավորությունների ստանձնում	320,8	116,4	-204,2
Պորտֆելային ներդրումներ	0,0	0,0	0,0
Զուտ ֆինանսական ակտիվների ձեռք բերում	0,0	0,0	0,0
Զուտ պարտավորությունների ստանձնում	0,0	0,0	0,0
Ֆինանսական ածանցյալներ (բացառությամբ պահուստների) և աշխատողների ֆոնդային օպցիոններ	0,0	0,0	0,0
Այլ ներդրումներ	-18 296,8	-6 129,3	12 167,6
Զուտ ֆինանսական ակտիվների ձեռք բերում	93 952,8	109 283,4	15 330,7
Զուտ պարտավորությունների ստանձնում	112 249,5	115 412,7	3 163,2
Պահուստային ակտիվներ	0,0	0,0	0,0
Զուտ սխալներ և բացթողումներ	-6 387,6	-432,5	5 955,1

¹ ԱՀ ԱԿԾ 2015թ-ից սկսած իրականացրել է վճարային հաշվեկշռի վերահաշվարկ համաձայն ԱՄՀ կողմից առաջարկվող վճարային հաշվեկշռի ձեռնարկի նոր հրատարակության՝ «Վճարային հաշվեկշռի և միջազգային ներդրումային դիրքի ձեռնարկ 6»-ի (BPM-6) մեթոդաբանական պահանջի: Ըստ նոր BPM-6 ձեռնարկի փոփոխություններն իրականացվել են ինչպես դասակարգչային, այնպես էլ մեթոդաբանական առումով: **Դասակարգչային առումով** իրականացվել են հետևյալ հիմնական փոփոխությունները: Նախկին 2 հաշիվների՝ ընթացիկ հաշվի և կապիտալի ու ֆինանսական հաշվի փոխարեն այժմ հաշվեկշիռը կազմված է 3 հաշիվներից՝ ընթացիկ հաշիվ, կապիտալի հաշիվ և ֆինանսական հաշիվ: Իր հերթին ընթացիկ հաշիվը ներկայումս կազմված է 3 ենթահաշիվներից՝ ապրանքների ու ծառայությունների (նախկինում դրանք առանձնացված էին), սկզբնական եկամուտների (նախկինում՝ եկամուտների) ու երկրորդային եկամուտների (նախկինում՝ ընթացիկ տրանսֆերտներ) ենթահաշիվներից: Փոփոխվել է ֆինանսական հաշվում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվառման կարգը: Ներմուծվել են «ակտիվների զուտ ձեռք բերում» և «պարտավորությունների զուտ ստանձնում» տերմինները: Ֆինանսական հաշվի հողվածները գրանցվում են զուտ հիմքով յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության մասով, այսինքն նրանք արտացոլում են հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում բոլոր կրեդիտային և դեբետային փոփոխությունները: Այսպիսով դրական զուտ փոփոխությունը նշանակում է ակտիվների կամ պարտավորությունների աճ, իսկ բացասականը՝ ակտիվների կամ պարտավորությունների նվազում:

Վճարային հաշվեկշռում ներկայացված ապրանքների առևտուրը տարբերվում է արտաքին առևտրի վիճակագրության տվյալներից: Մասնավորապես, արտաքին առևտրում ներմուծումը ներառվում է ՄԻՖ գներով (ներառում են ապրանքի գինը, ապահովագրության և բեռնափոխադրման ծախսերը մինչև ներմուծող երկրի սահման), իսկ վճարային հաշվեկշռում՝ ՖՕԲ գներով (ներառում են ապրանքի գինն ու հարակից ծախսերը մինչև արտահանող երկրի սահման) :